

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Zorginstituut Nederland
Zorg
Team GGZ en sociaal domein
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
vragen@zinl.nl
T +31 (0)20 797 82 27

2026017926

Datum 24 september 2026
Betreft Evaluatie - Passende zorg voor mensen met Psychotische stoornissen

Onze referentie
2026017926

Geachte mevrouw Lammertsma en mevrouw Goezinne,

Hierbij bied ik u de gids *Passende zorg voor mensen met Psychotische stoornissen* aan. In deze evaluatiegids blikt Zorginstituut Nederland terug op de implementatiefase van het Passende zorg verbetertraject voor mensen met psychotische stoornissen. We delen de gemaakte afspraken, de uitgevoerde verbeteractiviteiten, de ervaringen en de mogelijke vervolgstappen. Daarmee biedt de gids niet alleen een terugblik, maar ook handvatten voor iedereen die zelf aan de slag wil met het verder verbeteren van de zorg voor mensen met psychotische stoornissen.

Dit is een integrale evaluatie. In de herziene evaluatiemethodiek voor Passende zorg verbetertrajecten is ook een aparte evaluatie voorzien van de effecten op het zorggebruik, met behulp van declaratiedata. Door het invoeren van een nieuwe declaratiesystematiek voor de ggz in 2022 is dat voor het huidige verbetertraject, niet mogelijk.

Impact voor mensen met psychotische stoornissen

Mensen met psychotische stoornissen hebben episodes waarin zich psychosen voordoen. Die periodes worden gekenmerkt door psychotische symptomen, zoals achterdocht of het horen van stemmen. Daarnaast kunnen mensen met ernstige psychotische stoornissen ook blijvend last hebben van negatieve symptomen, zoals motivatieverlies en emotievervlakking. Na een psychose is het belangrijk om herhaling te voorkomen en de kwaliteit van leven te verbeteren. Daarbij kan (het aanbieden van) Cognitieve Gedragstherapie voor Psychose (CGTp) helpen.

Verder is de levensverwachting van mensen met psychotische stoornissen tien tot vijftien jaar lager dan die van mensen zonder zo'n stoornis. Dit verschil wordt grotendeels verklaard doordat mensen met psychotische stoornissen vaker lijden aan chronische lichamelijke aandoeningen. Het is daarom heel belangrijk dat zorg-professionals via somatische screenings de lichamelijke gezondheid van mensen met psychotische stoornissen goed monitoren en bevorderen. Dat draagt ook bij aan hun psychische gezondheid en herstel.

Aanleiding – Afspraken verbeter-signalement

Passende zorg voor mensen met psychotische stoornissen is onderdeel van [de Passende zorg verbetertrajecten](#) en komt voort uit de Zinnige Zorg verbeter-signalementen. Samen met partijen in de zorg heeft het Zorginstituut onderzocht welke mogelijkheden er zijn om het zorgtraject voor mensen met psychotische stoornissen te verbeteren. In juni 2020 verscheen het [Verbeter-signalement Psychose](#), waarin afspraken voor verbeteringen zijn vastgelegd en is aangegeven welke impact die kunnen hebben. In de daaropvolgende implementatiefase zijn de betrokken partijen aan de slag gegaan met diverse verbeteractiviteiten. Deze gids biedt inzicht in de uitgevoerde activiteiten en laat zien in hoeverre de partijen erin zijn geslaagd de beoogde verbeteringen te realiseren. Ook wordt duidelijk welke bijdrage dit levert aan [passende zorg](#).

Zorginstituut Nederland
Zorg
Team GGZ en sociaal domein

Datum
24 september 2026

Onze referentie
2026017926

Lessen, resultaten en kansen voor de toekomst

De implementatiefase van het verbetertraject heeft geleid tot waardevolle stappen richting passende zorg. Belangrijke mijlpalen zijn de herziening van richtlijnen, de verbetering van patiënt informatie, en de positieve resultaten van lerende netwerken rondom CGTp (supervisie en opleiding) en Leefstijl en somatische screening (publicatie van implementatie-hulpmiddelen). Ondanks grote inzet van de betrokken partijen konden niet alle verbeterafspraken volledig worden gerealiseerd. Continue scholing, inzet voor voldoende psychologische behandelcapaciteit en goede samenwerking tussen huisarts en ggz blijven van belang. De gids benoemt aanknopingspunten voor verdere verbetering van de zorg voor mensen met een psychotische stoornis.

Aangepaste evaluatiemethodiek passende zorg verbetertrajecten

In 2024 heeft het Zorginstituut de wijze van evalueren van Passende zorg verbetertrajecten herzien. Deze gids is onder andere tot stand gekomen door input die is verkregen bij de laatste bijeenkomst van de implementatiefase. Daarnaast is de conceptgids geconsulteerd bij partijen. Dit heeft geresulteerd in een praktische gids die makkelijk verspreid kan worden onder belanghebbenden en waarin we concrete handvatten delen voor verdere verbeteringen in de toekomst.

Hiermee rondt het Zorginstituut het Passende zorg verbetertraject voor mensen met psychotische stoornissen af. Wij blijven de verdere ontwikkelingen op het gebied van passende zorg voor mensen met psychotische stoornissen met belangstelling volgen.

Met vriendelijke groet,

Lonneke Koenraadt-Janssen
Directeur Zorg

